

Qasigianguit, juli 2016

Om byen

Qasigianguit er en lille by i Diskobugten, ca. 1 times sejlads syd for Ilulissat. Her bor omkring 1200 mennesker og foruden et sundhedscenter, er her en skole, en efterskole, en fiskefabrik, et museum, en politistation, et supermarked og meget mere. Byen ligger i en lille bugt i læ for fjeldet og om sommeren er her tit over 20 grader, og det er på den måde et af de varmeste steder i Diskobugten. Der er masser af muligheder for at tage på vandreture i fjeldet og opleve den uberørte natur, og man skal ikke gå mange minutter fra udkanten af byen, før man kan bilde sig selv ind, at man er helt alene i verden.

Sundhedscenteret

Sundhedscenteret ligger på en bakketop med udsigt over Diskobugten. I stueetagen foregår det daglige arbejde og der kører som regel et lægeambulatorium, en sygeplejerskekonsultation og et svangreambulatorium.

Det er også i stueetagen man finder stedets laboratorium, hvor man kan analysere en del blodprøver selv (CRP, leukocyt+dif, væske-, nyre- og levertal, hæmoglobin, glucose, HbA1c) samt stixe og dyrke urin. Resten af prøverne og de ikke-akutte prøver bliver sendt til laboratoriet i Nuuk og der kommer svar tilbage efter ca. 2 uger.

Stedet har også sit eget røntgenrum, hvor der bliver taget planlagte røntgenbilleder to dage om ugen foruden de akutte fra dag til dag.

Før i tiden har man foretaget mindre kirurgiske indgreb, men alle disse udføres nu i Aasiaat, hvor regionshospitalet ligger.

På 1. sal ligger sengeafdelingen, hvor der er 5 sengepladser. Det varierer meget, hvor mange indlagte her er, og i den periode jeg har været her, har der været mellem 0 og 4 indlagte af gangen.

Skadestuen ligger også på 1. sal, og her modtages akutte patienter. Her findes hjertestopvogn, EKG, sutur, katetre, pleuradræn, intubationsudstyr osv.

Når alle er på arbejde er her som regel 1 læge, 1-3 sygeplejersker, 2 tolke, 2 portører, 1 lægesekretær og 1 hjælper, som passer sengeafdelingen. I perioder er her flere læger, idet der kommer omrejsende specialister på besøg i omkring en uge af gangen. På den måde kommer der i løbet af et år øjenlæge, ortopædkirurg, pædiater, gynækolog, intern mediciner osv. Folk er rigtig søde og her er god stemning.

Arbejdet

Kl 8 mødes man til morgenkonference, og den vagthavende sygeplejerske giver rapport og de indlagte patienter drøftes. Bagefter er der lidt tid til at gå stuegang på de indlagte eller studere dagens program inden alle mødes til kaffe kl 8.45. Fra kl 9-15 har lægen program, hvor langt de fleste patienter svarer til hvad man ville se i almen praksis – bevægeapparatslidelser, blodprøvekontroller, børneundersøgelser, gynækologi og akutte patienter. Forskellen fra en almen praksis i Danmark er dog at man ikke bare lige kan henvise til en specialist (for der kan gå et år, før der igen er en øjenlæge i landet) eller indlægge patienter til behandling, hvis det ikke er noget vi kan klare her. Det betyder at man tit må tage kontakt til vagthavende specialister i Nuuk eller i Danmark for at lægge en plan, og evt. afgøre om det er nødvendigt at overflytte patienten til et større sted; Aasiaat, Nuuk eller København. Her er rig mulighed for at påtage sig de opgaver man ønsker – jeg tog for det meste uselekterede patienter fra lægeprogrammet, men man kan egentlig gøre det som man vil. Tidligere studerende har taget patienter fra sygeplejerskeprogrammet, eller har fulgtes med lægen. Hvis man har interesse for det, så kan man sagtens lære laboratoriet, røntgen eller øjenapparaterne at kende.

Udover det faste program kommer der akutte patienter, og mens jeg har været her, har der været store apopleksier, AMI, obs. tuberkulose, mavesår og luftvejstruede børn.

Som jeg skrev ovenfor, skulle her altid gerne være en læge, men da jeg kom, var der noget, der var glippet i planlægningen. Det betød at jeg havde 2,5 døgn, hvor jeg var den eneste lægefaglige i byen. Det er selvfølgelig ikke meningen, og lægeprogrammet var da også aflyst de pågældende dage, men det forhindrede ikke den eneste patient, indlagt med et gammelt STEMI, i at få et stort reinfarkt. Jeg konfererede med medicinsk bagvagt i Nuuk og vagthavende i Aasiaat og gav patienten trombolyse, som er den akutte behandling man kan tilbyde – her er ikke noget der hedder primær PCI. Efter et par timer blev vi hentet i helikopter og fløjet til Aasiaat, hvor patienten kunne få videre behandling inden han senere blev overflyttet til København. Helikopterevakueringer er ellers ikke noget, der er meget af i sommerperioderne, hvor man for det meste transporterer folk med båd.

Boligforhold og praktiske ting

Jeg boede på sundhedscenteret, hvor de fleste medicinstuderende bliver indkvarteret alt efter pladsforholdene. På 1. sal, i den modsatte ende af sengeafsnittet, findes en privat afdeling hvor lægen har en lejlighed for enden af gangen. Her findes også to værelser med eget bad og toilet, hvor jeg boede på det ene. De to værelser deles om et lille køkken og en stue/spisestue. Der boede ikke nogen på det andet værelse under mit ophold, så jeg havde det hele for mig selv. Det er meget fine faciliteter, og jeg har ikke manglet noget. Fra værelset er der udsigt over bugten, og man skal ikke spejde længe før man kan se pust fra hvaler, der svømmer forbi derude – jeg fortrød, jeg ikke havde en kikkert med. Der er gardiner på værelserne, men de er ikke helt gode til midnatssol, så jeg har været glad for jeg tog en sovemaske med. Der er wifi på hele sundhedscenteret inkl. boligafdelingen. Det kører meget fint og kan snildt trække skype og netflix (hvis man skulle blive træt af at kigge på naturen 😊).

Fritid

Når programmet er færdigt kl 15, mødes alle til kaffe og man har fri. Nogle gange kan der selvfølgelig være patienter, men for det meste er der ikke mere at lave efter 15.30-16tiden. Der ligger et supermarked, Pilersuisoq, et par hundrede meter fra sundhedscenteret, hvor man kan få det meste. Der er ikke det store udvalg af frisk frugt og grønt, men en gang i mellem kommer der en båd med nye forsyninger, og så kan man få en dansk agurk til den nette sum af 28 kr – eller et iceberg for 40 kr. Der er masser af frosne grøntsager og kød. Dog er de fleste varer en del dyrere end i Danmark, på nær fisk, som man kan få til god pris i frysedisken eller på "brættet" hvor fiskerne sælger dagens fangst.

Der er mange gode vandreture i området, man kan f.eks. gå til Strømstedet, Paradisbugten, eller op på toppen af det høje fjeld – få en lokal til at pege dig i den rigtige retning. Det er en god idé at have vandtætte vandrestøvler med, for underlaget er ujævnt og man skal krydse en bæk eller to, hvis man skal ud på de gode ture. Derudover er det en absolut(!) nødvendighed at have et myggenet til at tage over hovedet. Man kan sikkert få det i Danmark, ellers kan man købe det heroppe, men gør det i Ilulissat eller i Aasiaat, for der har været udsolgt i Qasigiannugit al den tid jeg har været her. Det koster ca. 25 kr. og det er de bedste 25 kr. man kommer til at bruge på sin tur. Man kan også med fordel medbringe myggebalsam (djungelolja med DEET fås i Aasiaat og Ilulissat) og en tube mepyramin. Jeg har også været glad for mine solide fjällräven-bukser, som er vindtætte og modstandsdygtige, ikke mindst overfor myggene som ellers glad væk stikker igennem hvad som helst.

Det har været godt vejr stort set al den tid jeg har været her, og jeg har klaret mig fint med bukser, en t-shirt/trøje og en tynd jakke det meste af tiden, og på en løbetur kan man fint have shorts/korte tights og t-shirt på. De få dage (især i starten), hvor det har været koldt, har jeg dog været meget glad for alle de mange lag, jeg havde med og jeg vil anbefale at man medbringer tøj så man kan klare sig i alt mellem 0 og 25 grader.

Jeg har været ude og sejle med en af portørerne, hvilket jeg helt sikkert vil anbefale, hvis man får mulighed for det – og selvom vejret er godt, så er det altså koldt når man skyder 20 knob i en åben jolle. Vi sejlede ind i en af fjordene, hvorfra man også kunne se indlandsisen. Her kom vi forbi store isbjerge, bakkelandskab og store klipper, hvor forskellige fugle har reder og yngler, i mangel på træer. Vi hev også et par torsk op af vandet på vej hjem, der blev til hjemmelavede fish and chips.

Planlægning

Jeg købte flybilletterne så snart jeg havde været i kontakt med den ledende regionslæge, efter at have fået tildelt pladsen. Man kan flyve til enten Ilulissat eller Aasiaat, hvor man skal videre med båd fra. Inden man køber flybilletter skal man derfor tjekke sejlplanen for Diskoline, for de sejler ikke hver dag. Man kan med fordel købe færgebilletterne samtidig med flybilletterne, da de bliver hurtigt udsolgt i sommerperioden, især omkring weekenderne. Som det er lige nu, er man nødt til at beregne en overnatning i Ilulissat eller Aasiaat på vej herud – få dette på plads i god tid, da også overnatningsmulighederne bliver hurtigt booket i sommerperioderne. Det billigste i Ilulissat er vandrerhjemmet, hvor man betaler 400 kr. pr nat for et enkeltværelse, 500 for et dobbeltværelse, eksl. linned. Der skulle også være fine muligheder for at slå telt op, her gælder de samme regler som i Sverige. Jeg var heldig at få lov at overnatte på Ilulissat sygehus på vej herop, så man kan forsøge at kontakte dem, men de har ikke meget plads.

Jeg havde desuden valgt at forlænge min tur med små to uger efter mit ophold var færdigt, hvor jeg tog til Aasiaat, Qeqertarsuaq, Ilulissat og Kangerlussuaq. I Aasiaat overnattede jeg 2 nætter hos en af lægerne og i Qeqertarsuaq overnattede jeg 3 nætter på en sovesofa på sundhedscenteret der. Jeg havde en mega fed tur rundt og så mange hvaler i Qeqertarsuaq og var ude og vandre og sove i telt på indlandsisen fra Kangerlussuaq – det var en virkelig god oplevelse. Læs mere på wogac.com.

Man kan med fordel kontakte afdelingssygeplejersken eller skrive til sundhedscenterets fællesmail på qasshv@peqqik.gl, hvis man har spørgsmål inden afrejse.

Budget

Budgettet gælder for opholdet i Qasigiannugit

Flybilletter (kostede ekstra pga. 3 dages stop i Kangerlussuaq på vej hjem)	7800 kr
Færebilletter, DiskoLine	1000 kr
Logi	850 kr.
Mad (måske ikke helt repræsentativt, jeg spiste meget sammen med lægen, som lavede mad oftere end jeg gjorde)	2500 kr.
IMCC gebyr	200 kr
I alt	12350 kr

For den videre rejse gav jeg:

Yderligere færebilletter	1000 kr
Overnatning i Ilulissat, 3 dage	1400 kr
Endagstur til Eqip Sermia	2000 kr
Overnatning i Kangerlussuaq, 2 dage	400 kr
Tur med overnatning i telt på indlandsisen	2300 kr
Mad mm. ca:	1300 kr
I alt	8400 kr

Jeg søgte en masse legater og fik ingen.

Til sidst

Jeg kan kun anbefale et ophold i Qasigiannuit! Her er helt enormt smukt og fredeligt, personalet og patienterne er søde og stemningen er meget god. Jeg har brugt meget tid sammen med lægen og en af sygeplejerskerne, så jeg har ikke været så meget alene, som jeg havde forventet.

Det er helt specielt at være et lille sted som her, hvor personalet har flere funktioner og hvor man er involveret på en helt anden måde i paraklinik og opfølgning end derhjemme. Jeg har lært rigtig meget og jeg kan kun håbe på at få mulighed for at komme tilbage til Grønland for at arbejde.

Mange hilsner

Louise Bechmann, færdig med 10. semester.

Skriv på louise.bechmann@gmail.com , hvis der skulle være spørgsmål til livet i Qasigiannuit.

